Gemeente Midden-Delfland
Anna van Raesfeltstraat 37, Postbus 1, 2636 ZG Schipluiden
T (015) 380 41 11, F (015) 380 99 92
E gemeente@middendelfland.nl, I www.middendelfland.nl
cittaslow

| | |
|---|---|
| Datum | 8 oktober 2021 |
| Nummer | 2021-11-05.02 |
| Datum commissievergadering | n.v.t. |
| Datum raadvergadering | 9 november 2021 |

# OPLEGGER

| | |
|---|---|
| **Registratienummer** | 2021-28408 / 21Z.004542 |
| **Onderwerp** | 1e Begrotingswijziging 2022-2025 |
| **Portefeuillehouder** | Frank ten Have |
| **Uiterste behandeldatum (+reden)** | 9 november 2021<br>Samenhang met behandeling/besluitvorming Begroting 2022-2025 |
| **Eerdere besluitvorming** | |
| **Samenvatting** | 27 september jl. hebben wij de Septembercirculaire Gemeentefonds 2021 ontvangen en de uitkomsten daarvan hebben effect op de Meerjarenbegroting 2022-2025. Daarnaast is een dubbeling van een investering geconstateerd. Deze wijzigingen hebben wij verwerkt in de 1e Begrotingswijziging 2022-2025. |
| **Te nemen besluit** | De 1e Begrotingswijziging 2022-2025 vast te stellen |
| **Bijlagen** | |
| **Advies commissie** | |

| | | |
|---|---|---|
| **Raadsbesluit** | o Akkoord / o Niet akkoord<br><br>opmerking: | |
| | Arjan de Vos<br>griffier | Arnoud Rodenburg<br>voorzitter |

## Inleiding

Gemeenten ontvangen in principe op drie tijdstippen in het jaar de informatie over de gemeentefondsuitkeringen: in mei op basis van de Voorjaarsnota, in september op basis van de Miljoenennota en in december, ter afronding van het lopende jaar, op basis van de Najaarsnota. De mededelingen zijn steeds onder het voorbehoud van parlementaire goedkeuring.

22 september hebben wij u de Begroting 2022-2025 toegestuurd. De (definitieve) Septembercirculaire Gemeentefonds 2021 hebben wij nadien (op 27 september) ontvangen. De financiële resultaten hiervan hebben wij daarom verwerkt in de 1e Begrotingswijziging 2022-2025.

Samenvattend levert de septembercirculaire voor onze begroting de volgende (positieve) uitkomsten:

| | **2022** | **2023** | **2024** | **2025** |
|---|---|---|---|---|
| Meicirculaire 2021 | € 22.748.516 | € 22.595.136 | € 22.938.913 | € 23.388.534 |
| Septembercirculaire 2021 | € 23.747.002 | € 22.766.338 | € 23.137.601 | € 23.714.867 |
| **Verschil** | **€ 998.486** | **€ 171.202** | **€ 198.688** | **€ 326.333** |

Hiernaast is een investering per abuis dubbel opgenomen in de meerjarenbegroting. Het betreft de brug DH019 Woudseweg t.h.v. Lookwatering, opgenomen voor € 241.740 in het jaar 2025. Dit terwijl deze brug ook in 2022 op de planning staat voor het bedrag van € 296.900. Na controle blijkt de investering bedoeld voor 2025 en komt de investering in 2022 te vervallen. Vanwege de afschrijvingstermijn van 80 jaar besparen we vanaf 2023 jaarlijks € 3.711 aan kapitaallasten.

**Scherpe ramingen en terughoudendheid met additionele begrotingsvoorstellen**

In de begroting die nu aan de raad is voorgelegd, zijn ten opzichte van de conceptversies, ramingen kritisch bekeken en begrotingsvoorstellen geschrapt. Zodoende konden we de inzet van de algemene reserve deels beperken. Toch was nog een bijdrage daaruit nodig om tot een sluitend verhaal te komen. Nu blijkt dat het rijksbudget waarop we recht hebben hoger is. Daardoor kan de dotatie vanuit de AR worden teruggedraaid en is er voor 2022 per saldo een begrotingsoverschot, met een resterend (kleiner) tekort in 2023 en 2024. Bij het opstellen van de begroting was dit dus niet bekend en is er met grote terughoudendheid naar de budgetten gekeken.
Met het scherp stellen van de ramingen bij de begrotingsvoorbereiding zijn de risico's op overschrijdingen en tegenvallers vergroot. Ook blijft er sprake van tekorten in de latere jaren. De meest realistische keuze is derhalve de middelen ter beschikking van de algemene reserve te houden en in de loop van volgend jaar te beoordelen of en inhoeverre rekening moet worden gehouden met bij- of aframingen en (nadere) politieke prioriteiten.

## Beoogd effect

De Begroting 2022-2025 bij te stellen naar de meest actuele cijfers en het resulterende begrotingssaldo voor 2022 te bestemmen als dotatie aan de algemene reserve.

## Argumenten

1. *De financiële effecten van de septembercirculaire 2021 hebben positieve gevolgen voor de meerjarensaldi van de Begroting 2022-2025.*

## Kanttekeningen

1. *Stagnatie in de ontwikkeling van woning- en inwoneraantal en van de WOZ-waarden kunnen negatieve invloed hebben op ons aandeel in de algemene uitkering.*
   Zowel in de Begroting 2022-2025 als bij de berekening van ons aandeel in de algemene uitkering baseren wij ons op een aanname voor de ontwikkeling van woning- en inwoneraantal en van de WOZ-waarden. Als de realisatie achterblijft bij de aanname kan dit (forse) nadelen opleveren voor ons aandeel in de algemene uitkering en dus voor onze begroting.

2. *De herijking van het gemeentefonds laat bij de doorrekening van de cijfers naar het jaar 2019 een meerjarig tekort zien voor onze gemeente van € 131.000.*
   (Zie hieronder bij 'Herijking verdeling gemeentefonds' voor nadere toelichting). De beoogde ingangsdatum is 2023, de financiële effecten zijn niet in de (meerjaren)begroting opgenomen en zullen nog wijzigen. Wel is dit in de risicoparagraaf benoemd.

## Financiën

De belangrijkste oorzaken voor de positieve bijstelling van de uitkering uit het gemeentefonds zijn:

**Accres**

De ontwikkeling van de algemene uitkering wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van de totale rijksuitgaven (accresrelevante uitgaven; ARU). Volgens de normeringssystematiek (trap-op-trap-af) hebben wijzigingen in de ARU direct invloed op de ontwikkeling van de algemene uitkering en daarmee op de omvang van het gemeentefonds. De jaarlijkse toename of afname van het gemeentefonds, voortvloeiend uit de normeringssystematiek, wordt het accres genoemd.

Het geraamde accres 2022 wordt ten opzichte van de meicirculaire 2021 met € 583,263 miljoen opwaarts bijgesteld.

Ook de accrestranches in de jaren na 2022 worden opwaarts bijgesteld. Dit komt zowel door een hogere geraamde loon- en prijsontwikkeling als door een positieve volumeontwikkeling. Het kabinet heeft daarnaast vanaf 2022 aanvullende middelen uitgetrokken voor een aantal beleidsterreinen, waaronder voor klimaatmaatmaatregelen. Daarnaast zijn de kosten voor het compenseren van de gedupeerden van de kinderopvangtoeslag opwaarts bijgesteld. Ook andere uitgaven zoals die in de zorg en de EU-afdrachten zijn opwaarts bijgesteld. Voor al deze uitgaven geldt dat dit ramingen betreft. Op het moment dat de daadwerkelijke uitgaven lager blijken te zijn, zal dit ook leiden tot een lager accres. Dat zou kunnen leiden tot een neerwaartse bijstelling in het Gemeentefonds.

**Opschalingskorting**

Daarnaast is in deze circulaire verwerkt dat de oploop van de opschalingskorting ook voor het jaar 2022 is geschrapt. Dit leidt tot een verhoging van de algemene uitkering van het gemeentefonds van € 270 miljoen in 2022. Voor onze gemeente een bedrag van ongeveer € 173.000.

**Herijking verdeling gemeentefonds**

Op 9 juli jl. hebben de fondsbeheerders een aangepast voorstel voor de nieuwe verdeling van het gemeentefonds voor advies naar de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) en ter consultatie aan de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) gestuurd. De aanleiding om het verdeelvoorstel op onderdelen nader tegen het licht te houden was onder meer gelegen in vragen van de Tweede Kamer, ROB en gemeenten over het oorspronkelijke voorstel.

In de brief aan de ROB van 9 juli jl. is de actualisatie van de verdeling naar een recenter peiljaar (2019) aangekondigd. Het verdeelvoorstel van 9 juli was gebaseerd op peiljaar 2017. Deze actualisatie is afgerond op 12 augustus jl. en eveneens aangeboden aan de ROB en de VNG, met het verzoek deze informatie mee te nemen in de advisering en consultering. Voor onze gemeente resulteerde deze rekenexercitie in een structureel tekort van € 131.000.

Het is van belang te benadrukken dat er sprake is van voorlopige effecten. Na definitieve besluitvorming over de invoering van het verdeelvoorstel zal met de dan bekende gegevens nog een actualisatie plaatsvinden naar 1 januari 2023, het beoogde moment van invoering van de nieuwe verdeling. Deze laatste actualisatieslag zal inzicht geven in de definitieve herverdeeleffecten voor gemeenten. In de Begroting 2022-2025 gaven wij aan dat Provincie Zuid-Holland ten aanzien van het verwerken van de uitkomsten van de herijking van het gemeentefonds stelt dat het op dit moment zeer voorbarig is om te gaan anticiperen op deze herverdelingseffecten, zeker op de voordelen. Wij volgen deze lijn en hoewel de herijking ongetwijfeld financiële consequenties gaat hebben voor onze gemeente lopen we hier in de begroting niet op vooruit.

**1e Begrotingswijziging 2022-2025**
Wij hebben u de Begroting 2022-2025 aangeboden met de volgende saldi:

| | 2022 | 2023 | 2024 | 2025 |
|---|---|---|---|---|
| Onttrekking Algemene reserve | 398.279 | 659.498 | 454.575 | 0 |
| Resultaat Begroting 2022-2025 | 0 | 0 | 0 | 288.690 |

Na verwerking van de septembercirculaire en correctie van de dubbel opgenomen investering (brug DH019 Woudseweg) zijn dit de bijgestelde begrotingsaldi:

| | 2022 | 2023 | 2024 | 2025 |
|---|---|---|---|---|
| Onttrekking Algemene reserve | 0 | € 484.585 | € 252.176 | 0 |
| Resultaat Begroting 2022-2025 | € 596.496 | 0 | 0 | 618.734 |

Met het positieve resultaat in 2022 kunnen de onttrekkingen aan de algemene reserve om de begroting sluitend te maken in 2023 en 2024 grotendeels gecompenseerd worden. Wij stellen u dan ook voor om het saldo 2022 vooralsnog te bestemmen als dotatie aan de algemene reserve, waardoor die (grotendeels) op peil blijft.

## Vervolgstappen

## Reactie college op commissiebehandeling